

Ansökan om enskilt avlopp med WC

Gåsö 3:17

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden avslår [personuppgift borttagen] ansökan att få installera ett mindre avlopp, av typen ACT Natural Alnarp Cleanwater, med påkopplad WC på fastigheten Gåsö 3:17.

Lagstöd

Beslutet är fattat med stöd av Vattendirektivet (2000/60/EG), 9 kap 7 § miljöbalken (SFS1998:808), 13 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:899) och 1 § lokala hälsoskyddsföreskrifter för Nacka kommun.

Lokala miljömål för Nacka kommun, samt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspillvatten (HVMFS 2016:17) har använts som stöd för beslutet.

Ärendet

År 2016 ansökte [personuppgift borttagen] om att installera enskilt avlopp med WC på fastigheten Gåsö 3:17. Ansökan omfattar rening av BDT-avlopp och WC med hjälp av reningsanläggning av typen ACT Natural Alnarp Cleanwater. Tillverkaren beskriver anläggningen som ett minireningsverk med tre steg, där avloppsvattnet behandlas med nedbrytande processer liknande de som pågår i en våtmark. Efter huvudsteget sätts en fosforfälla in i ett ReACT-steg, både för att minska fosforutsläppet och för att minska bakteriehalten i avloppsvattnet. Enligt anmälan ska det rena vattnet återanvändas för att spola WC, vilket medför att anläggningens vattenförbrukning blir den samma med eller utan WC.

Den 9 november 2016 beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden (beslut § 249) att avslå ansökan. Avslaget motiverades med att ansökan inte visat att anläggningen klarar den rening som behövs på platsen, att den befintliga anläggningen var tillräcklig för fritidsbebyggelse och att WC ökar VA standarden, vilket i förlängningen leder till en ökad belastning på ett känsligt grundvatten.

Länsstyrelsen upphävde nämndens beslut den 12 september 2019, och återförvisade ärendet för vidare handläggning. Länsstyrelsen motiverade detta med att beslut måste utgå ifrån förhållandena i det enskilda fallet. För att kunna avgöra om den aktuella avloppsanordningen är förenlig med miljöbalkens krav behövs kunskap om de konkreta

förhållandena på platsen, till exempel en vattenbalansberäkning eller geohydrologisk utredning för platsen.

Enligt miljöbalken ska sökanden visa att anläggningen är säker, vilket innebär att kommunen ska kräva kompletteringar i form av information och utredningar, om det finns oklarheter. Sedan beslutet fattades har Nacka kommun dock låtit utföra en teoretisk vattenbalansberäkning för området, vilken kan användas för bedömningen.

Utredning

Geologin i området karaktäriseras av ytnära berg med små svackor med jordlager. Det gör att förutsättningarna för infiltration är dåliga, och att avloppsvatten inte bidrar till grundvattenbildning. Istället sker transporten av vatten i ytliga jordlager. I området finns en generell risk för att utsläppt avloppsvatten följer bergytan och når närliggande brunnar.

Inom hela Nacka kommun tillämpas hög skyddsnivå för små avloppsanläggningar, men Gåsö arkipelagens geohydrologiska förutsättningar samt att omgivande vattnets känslighet motiverar skyddsåtgärder som är strängare än i normalfallet.

Enligt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanläggningar ska en avloppsanläggning för behandling och rening av WC-avlopp vara CE märkt. Miljöenheten har begärt information om CE-märkning, men det har inte redovisats för den föreslagna reningsanläggningen. Tillverkaren hänvisar istället till tester utförda av JTI på två testanläggningar.

I ansökan beskrivs att reningsanläggningen ska grävas ner, vilket kräver minst 2 meters jorddjup. Sökanden har dock inte redovisat om det finns tillräcklig jordmån, och SGU beskriver dock området som "berg i dagen", vilket indikerar ett jordtäckte mindre än en halvmeters mäktighet. Miljöenheten har efterfrågat komplettering, men fått svaret att om jorddjupet är grunt så fyller man upp med massor så att den täcks enligt Alnarps standard. Det är därför inte klarlagt hur anläggningen kommer att utformas, och om den behöver strandskyddsdispens.

Fosforfiltrets prestandadeklaration är redovisad i ansökan, men det framgår inte om det uppfyller kraven för bakterierening av WC -avlopp. Fosforfilter är dessutom tunga (500 - 1000 kg) och ska bytas när de är uttjänta. Filtret ska då lyftas upp ur anläggningen och transporteras med vagn till en båt, som lyfter över filtret med kran. Fosforfällan fraktas sedan vidare och ska tas omhand av leverantören Alnarp. Sökanden har inte angett hur själva bytet ska gå till.

Skäl för beslut

Sedan vattenbalansberäkningen redovisades har miljö- och stadsbyggnadsnämnden godtagit att VA-standarderna höjs med WC, även om det råder brist på rent grundvatten, under

förutsättning att WC spolas med annat än grundvatten. Eftersom WC ska spolas med renat vatten, så bedöms inte anläggningen utifrån ett ökat uttag av grundvatten.

Vattenbalansberäkningen visar att Gåsöarkipelagens geologiska och hydrologiska förutsättningar, samt omgivande vattens känslighet, motiverar högre skyddsnivå än i normalfallet. Miljöenheten bedömer dock att sökanden inte har visat att anläggningen klarar de höga reningskraven, att den kan underhållas och att den kan konstrueras enligt ansökan:

- Miljöenheten bedömer att den ansökta reningsanläggningen är tillräckligt beprövad för att visa att den klarar att rena ett BDT-avlopp under den varmare årstiden, när det biologiska steget är aktivt. Varken sökanden eller tillverkaren har dock visat att anläggningen har sådan driftsäkerhet och kapacitet att den klarar tillräcklig reningsgrad för WC, framförallt under den kallare årstiden när det biologiska steget är mindre aktivt.
- Sökanden har inte redovisat någon rimlig lösning för byte av fosforfällan, som är avgörande för rening av fosfor och bakterier. Om inte den kan bytas så kommer reningsanläggningen att försämrans så fort filtret är uttjänt.
- Det framgår inte av ansökan om fastigheten har förutsättningar för att anläggningen ska kunna grävas ner, som planerat. Om det inte går så krävs en upphöjd anläggning som behöver bedömas ur strandskyddssynpunkt.

Sammantaget bedömer miljöenheten att bristerna i ansökan gör att tillstånd inte kan ges.

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten
08-718 79 87

Annika Klarnäs Jacobson
Miljöskyddsinspektör
Miljöenheten
08-718 99 27
annika.klarnas-jacobson@nacka.se

Bilagor:

1. Ansökan
2. Situationsplan